

משרד ראש הממשלה
 לשכת היועץ לעניני ערבים
 מזרח-ירושלים

לשרת היועץ לעניני ער
 נתקבל ביום
 14 ביולי 1968

ירושלים, יח בתמוז תשכ"ח
 14 ביולי 1968

149/4/467

שמרר

אל מר ש' טולידאנו, היועץ לעניני ערבים

מאת אלי עמיר

הנדון: בעיות שמצפות לפתרון במזרח ירושלים
 לבקשתך תמצא להלן כמה בעיות והערות כב"ל

1. קביעת הסטטוס האזרחי של ערבי מזרח ירושלים:
 במצב הנוכחי ערבי מזרח-י-ם "תלויים באויר", משמעותו של אקט זה היא בין היתר, העבקת זכויות אזרחיות מלאות כולל כמובן הזכות לבחור ולהבחר. תביעות להחזרת רכוש, בטול הסטטוס שלהם כנפקדים וכו". כן יהיה בכך משום צעד משלים אחרון ליתר הצעדים שנבקשו באתור י-ם, והפרדתה המוסלטת מהגדה המערבית.

2. מעמדם של אנשי הדת המוסלמים והמקומות הקדושים להם:
 המצב הנוכחי הוא שהם מהוים "אי בודד" שאין אנו מכירים בו ואין הוא מכיר בו.

3. דרכי טפול במנהיגות:
 במזרח י-ם קים רכוז גדול של מנהיגים פוליטיים מובטלים שמעמדם החברתי והכלכלי נפגע מאד. קבוצה זו מקבלת תמיכה כספית מירדן. היא מהרה ויכולה להוות "חומר נפץ". אין למדינת ישראל תשובה מה לעשות בקבוצה זו, מאידך אסור בשום אופן להתעלם מקיומה ומהפרוטנציאל הטמון בה.

4. בעיות כלכליות:
 כל עסקי התיירות (בתי מלון, חברות תיירות, מדריכי תיירים, מכליות תיור וכו") לא עובדים בקצב שהורגלו אליו בתקופה הירדנית משום שאין תיירות ערבית. חלק מהסוחרים נפגע אף הוא משום שהסחורה הישראלית שהם מוכרים היום

יקרה מדי לאוכלוסיה שבמזרח ירושלים.
מצב התעסוקה, בעקר של לעליהצוארון הלבן" חומר מאד. ^{אז} אנו רוצים לפתור בעיה זו, עלינו ^למהספול השגרתי, אחרת לא נתגרר על בעיות התעסוקה לאנטלגנציה.

5. יחסים כלכליים בין יהודים לערבים:

העסקת פועלים ערבים לא מאורגנים בשכר עבודה במוך במקומות עבודה יהודים, גורמת ותגרום בעתיד, כאשר יהיו תנודות בשוק העבודה, למתיחות רבה ואולי אף לתגרות והורדת פועלים ערבים ממקום עבודתם.

6. הפגנות ופעולות עוינות:

גורמים עיונים במזרח ירושלים יכולים לנצל את התסכול, המרירות וחומר ההשלמה עם השלטון הישראלי ולאקגן הפגנות ושביתות, בעקר "בימים היסטוריים" שיש להם משמעות לאומית ערבית. לפעולות מסוג זה איש השלכות פנימיות על חיי האוכלוסיה במזרח ים, על היחסים בין יהודים וערבים בעיר, על ערבי ישראל וערבים הגדה וכמובן יהיה להם ה" בדעת הקהל הבינלאומית.

7. פעילות מפלגתית:

אין לצפות מאנשים שלא העבקו להם אזרחות ישראלית מלאה ושאינ הם משלימים עם המצב הקיים ומחכים לפתרונות ול"גואל" שישתלבו בפעילות מפלגתית. פעילות מפלגתית תביא גם להתחרות על הקול הערבי - דבר שתהינה לו השלכות שליליות ביותר בשטח.

8. פעילות הסתדרותית:

פעילות הסתדרות בכל שטחי אחריותה היא חיובית ומהווה צעד מכין ראשון לשלובם של ערביי מזרח י-ם במסגרות שלנו. פעילות זו חייבת לעשות בשלבים ובמתינות רבה.

9. תאום בינמשרדי:

פעולות משרדי הממשלה בעיר אינם מתואמות. אין יד אחת מכרונת ומחליטה. אין גם שתוף פעולה הדוק ותאום עמדות בין העיריה למשרדי הממשלה. מצב בלתי נסבל ^{גם} גורם ויגרום לנו בעתיד בזקיקים חמורים.

ב ב ר כ ה

אלי עמיר